

عنوان طرح: بررسی روند تعداد سال های از دست رفته به دلیل اختلال وسواس اجباری در کشورهای جهان از سال

۱۹۹۰ تا ۲۰۱۶

اختلال وسواس فکری-عملی (OCD) یک اختلال اضطراب است که مشخصه آن افکار غیرقابل کنترل و ناخواسته و الگوهای مکرر رفتاری است که فرد برای انجام آنها احساس اجبار می‌کند. اگر OCD داشته باشید، احتمالاً می‌دانید که افکار و رفتارهای وسواس‌گونه‌ی شما غیرمنطقی است، با وجود این، برای مقاومت در برابر این مشکل و رهایی از آن، احساس ناتوانی می‌کنید. این نوع وسواس ممکن است به دو صورت بروز پیدا کند:

وسواس فکری: عبارت است از افکار، تصاویر یا انگیزه‌هایی غیرارادی که به صورت مکرر در ذهن شما ایجاد می‌شود. این چیزی نیست که شما بخواهید، اما توان جلوگیری از آن را هم ندارید. متأسفانه، این افکار وسواس‌گونه، اغلب ناراحت‌کننده و مزاحم هستند.

وسواس عملی: رفتار یا الگوهای مکرر رفتاری است که شما نسبت به انجام مکرر آن، احساس تمایل می‌کنید. وسواس عملی، معمولاً در تلاش برای از بین بردن وسواس فکری انجام می‌شود. برای نمونه، اگر از آلودگی می‌ترسید، تمایل به نظافت اساسی در شما ایجاد می‌شود. با این حال، آرامش حاصل از این کار، هرگز پایدار نیست. در واقع، افکار وسواس‌گونه، هر بار قوی‌تر از قبل بروز می‌کنند و اغلب منجر به اضطراب می‌شوند، زیرا نسبت به گذشته، سخت‌تر و زمان‌گیرتر می‌شوند. این دور باطل OCD است.

دسته‌بندی افرادی که دچار اختلال وسواس فکری-عملی هستند:

شستشوگرها از آلودگی می‌ترسند. آنها معمولاً دست‌هایشان را به طور مکرر می‌شویند.

وارسی‌کننده‌ها به طور مکرر، کارهایی را که عدم اطمینان از انجام آنها می‌تواند خطرآفرین یا آسیب‌زا باشد، چک می‌کنند، مواردی از قبیل قفل کردن درها یا بستن شیر اجاق گاز.

شکاک‌ها از این می‌ترسند که اگر کاری را درست یا بی‌عیب و نقص انجام ندهند، مجازات شوند.

شمارشگرها و برنامه‌ریزها دائماً به نظم و ترتیب فکر می‌کنند و ممکن است درباره‌ی اعداد، رنگ‌ها یا ترتیب‌های خاص، خرافاتی در ذهن داشته باشند.

ذخیره‌سازها از این می‌ترسند که چیزی را دور بیندازند، مبادا دوباره به آن احتیاج پیدا کنند. آنها به طور وسواس‌گونه، چیزهایی را که نیاز ندارند یا استفاده نمی‌کنند، ذخیره (احتکار) می‌کنند.

در حالی که شروع اختلال وسواس فکری-عملی معمولاً در نوجوانی یا جوانی است، گاهی اوقات، کودکان نیز نشانه‌هایی دارند که شبیه ODC است. با وجود این، نشانه‌های اختلال‌های دیگر، از قبیل اختلال کم‌توجهی، اوتیسم و نشانگان توره می‌تواند شبیه نشانه‌های اختلال OCD باشد، بنابراین معاینه‌ی پزشکی و روان‌شناختی کامل، قبل از هرگونه تشخیص، ضروری است.

هر چند آمار دقیقی از شیوع این بیماری در داخل کشور در دست نیست، اما برخی مطالعات در دیگر کشورهای جهان نشان از شیوع ۲/۳ درصدی و ۱/۲ درصدی به ترتیب برای انواع دائمی و دوازده ماهه این بیماری داده اند. همچنین ۲/۲۸٪ از جمعیت مورد مطالعه تجربیاتی در مورد این بیماری در طول عمر خود گزارش کرده اند. در میان انواع این اختلال بیشترین شیوع با ۷۹/۳٪ و ۶۲/۳٪ به ترتیب مربوط به وارسی‌کننده‌ها و ذخیره‌کننده‌ها بوده است. میانگین سن شروع این اختلال ۱۹/۵ سال بوده و بیشترین فراوانی در گروه سنی ۳۰ تا ۴۴ سال گزارش شده است.

در این پژوهش قصد داریم تعداد سال های از دست رفته به دلیل ناتوانی مربوط به این اختلال را در سطح جهان مورد ارزیابی قرار دهیم. بدین منظور از داده های برآورد شده برای تمام کشورهای جهان در سایت IHME بر اساس مطالعه GBD استفاده

می‌کنیم شاخص مورد استفاده برای تعداد سال‌های از دست رفته به دلیل این بیماری، شاخص DALY خواهد بود. این شاخص به صورت زیر قابل محاسبه است:

$$\text{DALY} = \text{YLL} + \text{YLD}$$

که در آن YLL مجموع سال‌های از دست رفته به دلیل مرگ زودهنگام در جامعه و YLD سال‌های از دست رفته به دلیل ناتوانی را نشان می‌دهد.

برای هر یک از کشورهای دنیا در فاصله سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۶ این مقادیر به صورت طولی از سایت یاد شده استخراج شده و سپس این داده‌ها به کمک روش‌های پیشرفته آماری نظیر مدل بندی رشد مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند.